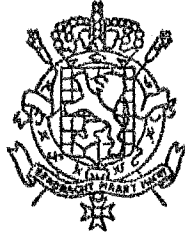

KONINKRIJK BELGIE

NATIONALE ARBEIDSRAAD

BRUSSEL 11 juli 1956

ADVIES Nr. 58.

De Nationale Arbeidsraad,

Na kennis te hebben genomen van de verschillende wetsvoorstellen, welke thans bij de Kamer der Volksvertegenwoordigers zijn ingediend om in het raam van onze rechterlijke inrichting gespecialiseerde arbeidsgerechten op te richten, waarvan de bevoegdheden zich tot de verschillende takken van het sociaal recht zouden uitstrekken;

Na behandeling van deze kwestie in commissie en in plenaire vergadering;

Heeft op 5 juli 1956 eenparig besloten aan de Kamer der Volksvertegenwoordigers, krachtens het hem bij de organieke wet van 29 mei 1952 verleend initiatiefrecht, navolgend advies te laten geworden :

x

x

x

De voortdurende evolutie van de sociale wetgeving, het feit dat de toepassing van deze wetgeving het aantal geschillen, welke steeds ingewikkelder worden, heeft doen toenemen, zijn dwingende redenen om gespecialiseerde rechtbanken op te richten ter berechting van die geschillen.

De Nationale Arbeidsraad wenst derhalve dat de verschillende bij de Kamer ingediende wetsvoorstellen voor gevolg zouden hebben, dat in het raam van onze rechterlijke inrichting werkelijke arbeidsrechtbanken met wel omschreven bevoegdheden en een duidelijk afgebakende procedure zouden opgericht worden om de verschillende takken van ons sociaal recht op eenvormige wijze te dedken.

De Nationale Arbeidsraad heeft de ingediende voorstellen niet in al hun bijzonderheden onderzocht. Hij heeft zijn advies willen beperken tot de primordiale kwesties, die vooral de ondernemingshoofden en de werknemers aanbelangen en hij heeft o.m. de administratief-technische kwesties van de rechterlijke inrichting buiten bespreking gelaten.

Moest de Kamer der Volksvertegenwoordigers evenwel de wens uitdrukken het advies van de Raad nog over andere punten te kennen dan diegene, welke hierna worden aangehaald, dan zal de Raad niet nalaten er onmiddellijk gevolg aan te geven, waartoe hij trouwens wettelijk is verplicht.

1. Inrichting van de Arbeidsgerichten.

De Nationale Arbeidsraad bevoelt eenparig de oprichting aan van arbeidsrechtbanken en arbeidshoven van beroep, die bevoegd zijn om de geschillen te berechten over de rechten, welke uit de sociale wetgeving voortvloeien.

Wat de bevoegdheid "ratione loci" van deze rechtscolleges betreft is hij van oordeel dat zo, zowel in eerste aanleg als in beroep, in de eerste plaats gemakkelijk toegankelijk moeten zijn voor de rechtsonderhorigen.

Akkoord over het beginsel om in elk rechterlijk arrondissement een arbeidsrechtbank op te richten, is de Raad evenwel van oordeel, dat voornamelijk de noodwendigheden van sociale aard de doorslag moeten geven bij het bepalen van het rechtsgebied. Hij wenst derhalve, dat de wet eveneens de oprichting van een arbeidsrechtbank in sommige grote nijverheidscentra, andere dan de hoofdplaats van een rechterlijk arrondissement, zou toelaten. Sommige wetsvoorstellen voorzien de oprichting van kamers in de schoot van de arbeidsrechtbanken, die op bestendige wijze in een andere plaats, dan de zetel van de rechtbank, zouden zeten of zelfs de oprichting van rondtrekkende kamers voor sommige streken zoals Luxemburg. De Raad keurt geen enkele van deze formules af, doch zijn voorkeur gaat evenwel naar de oprichting van een arbeidsrechtbank in elke hoofdplaats van een rechterlijk arrondissement en in elk belangrijk nijverheidscentrum.

Dezelfde bekommernissen, nl. het verhaal tegen de vonnissen van de arbeidsrechtbanken voor de rechtsonderhorigen zo gemakkelijk mogelijk maken, inspireerde de Raad bij het vaststellen van het aantal arbeidsrechtbanken van beroep.

Hieromtrent werden bij de Kamer uiteenlopende voorstellen ingediend. Een voorstel stelt de oprichting voor van een enkel arbeidshof voor het gansc land; een ander stelt de oprichting voor van vijf arbeidshoven van beroep; een derde voorstel tenslotte beoogt de oprichting van drie arbeidshoven van beroep, waarvan het ambtsgebied zou overeenstemmen met dat van de gewone beroepshoven.

Ongacht het aantal arbeidshoven van beroep, dat de wetgever zal oprichten, is de Raad van oordeel dat er in sommige plaatsen, die als belangrijke nijverheidscentra kunnen worden beschouwd, een Hof of een Kamer zou moeten voorzien worden.

Wat het verhaal vóór het Hof van Verbreking betreft, is de Raad van oordeel dat er in de schoot van het Hof omwille van de ingewikkeldheid en vooral de veranderlijke aard van het sociaal recht een speciale kamer dient opgericht waarin magistraten zouden zeten, die een lange praktijk in het sociaal recht hebben.

2. Bevoegdheid ratione materiae van de Arbeidshoven en -rechtbanken.

De Nationale Arbeidsraad is gelukkig te kunnen vaststellen, dat al de betrokken middens akkoord gaan met het beginsel om de bevoegdheid ratione materiae van de huidige werkrechtshoven merkkelijk uit te breiden, ten einde ze te vervangen door arbeidshoven en -rechtbanken, die werkelijke arbeidsjurisdicties zullen zijn.

a) Betwistingen betreffende de uitvoering van de contracten van dienstverhuring.

De Nationale Arbeidsraad beveelt aan, dat de bevoegdheid van de arbeidsgerechten zou uitgebreid worden tot de betwistingen betreffende de uitvoering van al de contracten van dienstverhuring (arbeidscontracten, bediendencontracten, leercontract, contracten voor thuisarbeiders, voor huispersoneel, landbouwarbeiders, zeelieden, enz....).

Wat de betwistingen betreft in verband met de uitvoering van de contracten van het personeel van de staat, van de provincies, van de gemeenten en van de openbare instellingen, is hij van oordeel, dat deze eveneens door de arbeidsgerechten moeten beslecht worden, voor zover deze agenten geen speciaal statuut genieten in toepassing van een wettelijke of reglementaire beschikking, waarbij een andere rechtspleging wordt voorzien.

b) Betwistingen betreffende de rechten en verplichtingen inzake maatschappelijke zekerheid en sociale verzekeringen.

De meerderheid van de leden van de Raad stellen vast, dat de verscheidenheid van deze administratieve jurisdicties en commissies inzake maatschappelijke zekerheid en sociale verzekeringen, die niet enkel door hun object, hun bevoegdheid, hun organisatiebeginselen en hun procedureregelen verschillen, bij de rechtsonderhorigen verwarring heeft gesticht.

Daarenboven genieten deze jurisdicties en commissies niet steeds een genoegzame zelfstandigheid zoals de gewone rechtbanken, ingeschaald als ze zijn in de administratie van de verschillende stelsels van de maatschappelijke zekerheid.

Daarom stelt de meerderheid van de leden van de Raad voor de rol van deze jurisdicties en commissies zeer te besnoeien, terwijl de vertegenwoordigers van de bij het Algemeen Belgisch Vakverbond aangesloten werknemers voor de afschaffing ervan zijn.

De Raad is van oordeel, dat de arbeidsgerechten moeten kunnen kennis nemen van de betwistingen omtrent navolgende kwesties :

- Vergoeding van de schade voortspuitend uit arbeidsongevallen of ongevallen op de weg naar het werk of uit beroepsziekten overkomen aan personen in dienstverband; dit sluit de afschaffing in van de paritaire scheidsrechterlijke commissies, welke hij de gemeenschappelijke erkende kassen werken;

- Rechten en verplichtingen van de ondernemingshoofden en van de werknemers inzake maatschappelijke zekerheid (verzekering werkloosheid, ziekte-invaliditeit, stelsels van gezinsvergoedingen, rust- en overlevingspensioenen, jaarlijks verlof) en bestaanszekerheid;

De leden van de Raad, die de werkgeversorganisaties en het Algemeen Christelijk Vakverbond vertegenwoordigen, zijn van oordeel dat de jurisdictionele administratieve commissies inzake maatschappelijke zekerheid der arbeiders moeten blijven bestaan en dat zij hun jurisdictioneel karakter moeten verliezen. Aldus zou hun rol beperkt worden tot een administratief onderzoek, dat het werk van de arbeidsrechtbanken zou kunnen verlichten, door de eventuele administratieve vergissingen te verbeteren.

- c) Betwistingen betreffende de toepassing van de wetgeving op de arbeidsreglementering en -bescherming.
- d) Betwistingen betreffende de toepassing van de collectieve overeenkomsten, welke op nationaal of gewestelijk vlak of op het vlak van de beroepssector of van de onderneming werden gesloten.
- e) Betwistingen betreffende de toepassing van de bepalingen der werkhuisreglementen.
- f) Betwistingen betreffende de toepassing van sectie IV van de wet houdende inrichting van het bedrijfsleven, die betrekking heeft op de ondernemingsraden.
- g) Betwistingen tussen de Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid en de Ondernemingshoofden.

Daar de betwistingen op dit gebied thans uitsluitend door de burgerlijke rechtbanken berecht worden, stelt de Raad voor de Arbeidsgerichten bevoegd te verklaren voor :

- 1) de geschillen over de onderwerping van de werkgevers aan de besluitwetten inzake maatschappelijke zekerheid der arbeiders, der mijnwerkers en ermee gelijkgestelden en van de zeelieden van de koopvaardijvloot;
- 2) de geschillen betreffende de invordering van de bijdragen voor maatschappelijke zekerheid. De Raad is van oordeel dat er in de wet speciale maatregelen dienen voorzien, opdat deze geschillen met de gewenste vlugheid zouden berecht worden.

Wat de kwestie van de vrijstelling van bijlagen en interesten voor laattijdige betaling betreft, treedt de Nationale Arbeidsraad het conparig advies bij van het beheerscomité van de Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid waarbij gezegd wordt dat hierin geen door enige rechtbank te beslechten geschil is gelegen.

Er zijn evenwel betwistingen mogelijk over de som, waarop de bijlagen en interesten toepasselijk zijn en over de duur van de periode van achterstallige betaling, waarvoor deze bijlagen en interesten werden opgelogd. De Nationale Arbeidsraad is van oordeel, dat deze betwistingen door de arbeidsrechtbanken zouden moeten berecht worden.

h) Strafrechterlijke bevoegdheid.

Daar de huidige bevoegdheid van de werkrechtshoven in strafrechterlijke aangelegenheden beperkt is tot de handhaving van de orde bij de terechtzittingen en tot de bij artikel 47 van de wet van 9 juli 1926 op de werkrechtshoven bedoelde disciplinaire feiten, zal men aan de arbeidshoven en -rechtbanken, die in hun plaats komen, toelaten in strafrechterlijke aangelegenheden de vervolgingen te kennen, welke ingespanden zijn tegen diogenen, die op voormelde gebieden inbreuk plegen?

De leden van de Raad, die de werknemersorganisaties vertegenwoordigen, treden de redenen bij, die in de verschillende wetsvoorstellen worden ingeroepen en spreken zich bevestigend uit.

Zij zijn inderdaad van oordeel, dat de door ons arbeidsrecht als strafbaar beschouwde inbreuken beter zullen berecht worden door rechtscolleges welke bevoegd zijn om kennis te nemen van alle geschillen in verband met de toepassing van de sociale wetgeving.

Zij zijn evenwel van oordeel dat de gewone strafrechtbanken bevoegd zouden moeten zijn, indien de inbreuken verknocht zijn met inbreuken waarvoor de arbeidsrechtbanken niet bevoegd zijn of indien de delinquent onder aanhoudingsmandaat werd geplaatst.

De leden van de Raad, die de werkgeversorganisaties vertegenwoordigen zijn intengendeel van oordeel, dat in strafrechterlijke aangelegenheden de rechtsbedeling uitsluitend tot de gewone strafrechterlijke jurisdicties moet behoren.

Hun standpunt steunt op navolgende overwegingen :

- 1) Het strafrecht is één en het mag niet uiteenlopen in de bevoegdheid van verschillende jurisdicties.
- 2) De uitoefening van een strafrechterlijke magistratuur vergt een speciale opleiding met langdurige stages waartoe de arbeidsmagistraten de gelegenheid niet zullen hebben; a fortiori zal zulks kunnen gezegd worden van de bijzitters-werkgevers en werknemers, die daarenboven in veel gevallen niet zullen kunnen bogen op een juridische vorming.
- 3) De bevoegdheid van de arbeidsrechtbanken is, zoals ze is voorzien, zeer uitgebreid en zij zal een veelzijdige kennis vanwege de arbeidsrechtshoven vergen. Het is dan ook niet gewenst er nog de strafzaken aan toe te voegen.

3. Bevoegdheid ratione personae.

In 1950 heeft de wetgever praktisch de tot 1950 van kracht zijnde regels laten vallen, waarbij de werknemers vanaf een zeker jaarlijks beroepsinkomen niet meer onder de bevoegdheid van de werkrechtshoven vielen.

De Nationale Arbeidsraad is van oordeel dat verder dient gegaan op de ingeslagen weg door de tot thans van kracht zijnde bepalingen af te schaffen waarbij de titularissen van de in de wet van 9 juli 1926 met name aangeduide functies niet meer onder de arbeidshoven vallen (afgevaardigden-beheerders, beheerders, directeurs, technische-directeurs, handels-

directeurs, ingenieurs, scheikundigen en actuarissen). Hij stelt voor allernauwkeurigst het criterium van het wel dan niet onderworpen zijn aan de regels van het dienstcontract te behouden.

4. Bevoegdheid ratione loci van de Arbeidshoven en -rechtbanken.

Wat de bevoegdheid ratione loci van de arbeidshoven en -rechtbanken betreft, stelt de Nationale Arbeidsraad net als de stellers van de bij de Kamer ingediende voorstellen vast, dat de regels welke thans voor de werkrechtshoven van kracht zijn over het algemeen aan de rechtsonderhorigen bevestiging hebben geschonken en dat er derhalve geen aanleiding toe bestaat ze grondig te wijzigen.

In deze aangelegenheid moeten zoals het steeds wordt aangenomen, in de eerste plaats de toegangsfaciliteiten van de rechtsonderhorigen in aanmerking worden genomen.

De bevoegdheid ratione loci moet volgens de Nationale Arbeidsraad over het algemeen worden bepaald door de plaats waar het werk wordt uitgeoefend.

De Raad is evenwel van oordeel, dat deze algemene regel niet op eenvormige wijze diende toegepast :

- 1° voor de betwistingen over de vergoeding van de schade voortvloeiend uit arbeidsongevallen en ongevallen op de weg naar het werk of uit beroepsziekten, stelt de Raad navolgend onderscheid voor :
 - wanneer het slachtoffer of zijn gerechtigden verweerder zijn, zouden de regels van gemeen recht inzake bevoegdheid ratione loci van toepassing zijn;
 - wanneer het slachtoffer of zijn rechthebbenden eisers zijn, zouden zij de keuze hebben tussen de rechtbank, waar het ongeluk gebeurde of waar de ziekte een aanvang nam, deze van hun woonplaats of deze van de zetel der uitbating;
- 2° ten einde rekening te houden met de bijzonderheden, welke eigen zijn aan sommige activiteiten, zoals bv. diegene, welke door de bouwondernemingen worden uitgeoefend, waarvan de werkplaatsen over al de streken van het land verspreid zijn, stelt de Raad voor de eiser te laten kiezen tussen de rechtbank van de plaats waar het werk wordt uitgeoefend en deze van de woonplaats van de verweerder;
- 3° wat betreft de betwistingen over de wetten en besluiten op de maatschappelijke zekerheid der loonarbeiders, is de Raad van oordeel dat men aan de eisers, rechthebbenden of onderworpenen moet toelaten de rechtbank van hun woonplaats te kiezen.

De Raad stelt voor dat van rechtswege als onbestaande zou worden beschouwd, elk beding omtrent de bevoegdheid.

5. Samenstelling van de Arbeidshoven en -rechtbanken.

Alle ontwerpen tot hervorming van de arbeidsgerechten leggen het accent op de noodzakelijkheid het voorzitterschap van deze rechtscolleges toe te vertrouwen aan magistraten, die het bewijs kunnen geven een diepgaande kennis van het sociaal recht te bezitten.

De leden van de Raad, uitgenomen diegenen, die de bij het Algemeen Christelijk Vakverbond aangesloten werknemers vertegenwoordigen, treden deze zicnswijze bij en ze hechten er aan, na hun colleges van het Algemeen Christelijk Vakverbond te hebben gehoord, de verschillende redenen tot staving van hun standpunt uiteen te zetten.

Deze redenen zijn :

- A. De leden van de Raad, die de bij het Algemeen Christelijk Vakverbond aangesloten werknemers vertegenwoordigen, zijn evenwel van oordeel dat, welke ook de redenen zijn die voor de aanstelling van een voorzitter-magistraat voor de arbeidsrechtscollages van eerste aanleg pleiten, deze hervorming met een lange traditie broekt waarmoe de werknemers akkoord gingen en waarbij iemand van de hunnen samen met een voorzitter-werkgever de vergadering voorziet. Anderdeels doet de voorgestelde hervorming afbreuk aan een sociale vooruitgang, namelijk berecht te worden door uitsluitend paritair samengestelde colleges. Ook zijn de werknemers de mening toegedaan dat het rechtspreken in België niet vrij is van burgerlijke tradities en dat de voorzitter-magistraat er in zekere zin zal toe bijdragen die "klasserechtspraak" te bestendigen.
- B. De leden van de Raad, die de werkgeversorganisaties vertegenwoordigen, onder dit oogpunt het eens met vooraanstaande rechtsgeleerden, zijn van oordeel dat het voorzitten van de arbeidsrechtbanken door beroepsmagistraten, van aard is elke gegronde of niet gegronde verdenking van partijdigheid tegenover de arbeidsgerechten uit de weg te ruimen. Het feitelijk overwicht uit hoofde van het voorzitterschap werkt een vooroordeel in de hand ten gunste van de ondernemingshoofden of de werknemers, naargelang een ondernemingshoofd of een werknemer voorziet.

De eerste voorwaarde van een goede rechtspraak ligt er juist in dergelijke verdenskingen uit de weg te ruimen en men zou nog moeilijk kunnen spreken van een klasserechtspraak, nu alle rechtscolleges open staan voor alle sociale middens en de voorzitters van de arbeidsgerechten door hun specialisatie, m.a.w. door hun beroep, speciaal op de hoogte zouden zijn van de arbeidsproblemen.

De tweede voorwaarde is dat de voorzitter perfect op de hoogte is van de toe te passen wetgeving. Welnu, de sociale wetgeving is thans zo ingewikkeld dat men moeilijk vanwege alle raadsheren of rechters-werkgevers of -werknemers een diepgaande kennis op dit gebied kan verwachten. Het is des te noodzakelijker dat het voorzitterschap wordt waargenomen door een beroepsmagistraat, nu men de bevoegdheid van de arbeidsgerechten aanzienlijk wil uitbreiden.

- C. De leden van de Raad, die de bij het Algemeen Belgisch Vakverbond aangesloten werknemers vertegenwoordigen zijn van oordeel dat het gewenst is het voorzitterschap van de Arbeidsgerechten toe te vertrouwen aan een jurist, die een grondige kennis van het sociaal recht moet bezitten.

De voorzitter-magistraat zal door zijn dagelijks contact met problemen van het sociaal recht een dieper inzicht krijgen in de verhoudingen tussen werkgevers en werknemers en hij zal ertoe gebracht worden de geschillen op een andere wijze te beoordelen dan dit tot nog toe het geval was.

Alzo zal hij er van overtuigd worden, dat het in problemen en geschillen van sociaal recht, dat trouwens overeenkomstig een doctrine die meer en meer ingang vindt, uitgegroeid is tot een afzonderlijke tak van het recht met eigen rechtsregels, onmogelijk is de principos van louter burgerlijk rechterlijke aard toe te passen.

In deze functie zal hij ertoe gebracht worden om werkelijk sociaal recht te spreken en hij zal tevens in staat zijn, van de arbeiders - en werkgevers - bijzitters dagelijks voor te lichten en daadwerkelijk te helpen bij het wijzen van hun vonnis.

Deze hervorming doet trouwens geen afbreuk aan het principe van de paritaire samenstelling van rechtscolleges bevoegd voor het sociaal recht, vermits het de werknemers- en werkgevers-bijzitters zullen zijn, die zoals vandaag de beslissing zullen nemen.

In dit verband dient er nog op gewezen, dat, alhoewel thans het voorzitterschap van de werkrechtssraden van eerste aanleg beurtelings waargenomen wordt door een werkgever- en een werknemer-werkrechter, de huidige Werkrechtssraad van Beroep en de overgrote meerderheid van de administratieve rechtscolleges bevoegd inzake geschillen van sociale zekerheid, voorgezeten worden door een jurist.

Ten einde een eenheid in de samenstelling van de arbeidsgerechten te verwezenlijken en gezien de hierboven vermelde redenen, dient de voorkeur verleend te worden aan het laten waarnemen van het voorzitterschap in alle instantiën door een jurist.

Bovendien oordelen de leden van de Raad, vertegenwoordigers van de bij het Algemeen Belgisch Vakverbond aangesloten werknemers, dat een voorzitter-jurist noodzakelijk is, ten einde de penale sancties, zoals ze voorzien worden door de sociale wetgeving, met kennis van zaken toe te passen op de sociale overtredingen, die thans door het gewone Parket ofwel al te gemakkelijk verwaarloosd worden, ofwel in andere gevallen louter straf-rechterlijk worden gezien, zonder rekening te houden met de speciale sociale omstandigheden waarin het misdrijf gebeurde.

De Raad is van oordeel, dat de kamers van de arbeidshoven en -rechtbanken met drie leden zetelen nml. : de voorzitter of een kamervoorzitter, een raadsheer-bijzitter of een rechter-bijzitter-ondernemingshoofd en een raadsheer-bijzitter of rechter-bijzitter-bediende of arbeider.

x x x

De leden van de Raad, uitgenomen diegene, die de bij het Algemeen Belgisch Vakverbond aangesloten werknemers vertegenwoordigen, zijn van oordeel, dat de raadsheren-bijzitters en de rechters-bijzitters door de koning moeten benoemd worden, aan de hand van lijsten, voorgedragen door de meest representatieve organisaties van werkgevers en werknemers, die in de Nationale Arbeidsraad zijn vertegenwoordigd. De vertegenwoordigers van het Algemeen Belgisch Vakverbond zijn van oordeel, dat de raadsheren-bijzitters en de rechters-bijzitters, zoals voor de werkrechtshoven, bij verkiezing moeten worden aangeduid.

x x x

De Nationale Arbeidsraad is eenparig van oordeel, dat dezelfde grondbeginselen, als diegene welke door de meerderheid van de leden van de Raad inzake arbeidsrechtbanken worden vooropgesteld, dienen te gelden wat betreft de leden van de sociale kamer van het Hof van Verbroeking, die uitsluitend uit magistraten zal samengesteld zijn.

De Raad spreekt zich anderdeels uit voor de afschaffing van de bij de artikelen 42 en 65 van de wet van 9 juli 1926 bedoelde speciale gemengde kamers; de betwistingen betreffende de hoedanigheid van de partijen zullen evenwel beslecht worden door de kamer, waarbij het geschil werd aanhangig gemaakt.

6. Inwendige inrichting en rechtspleging vóór de arbeidshoven en -rechtbanken.

De Nationale Arbeidsraad heeft geen diepgaand kritisch onderzoek aan de rechtspleging vóór de arbeidsgerochten willen wijden. Hij heeft eenparig vastgesteld, dat de bij de werkrechtshoven van kracht zijnde regelen over het algemeen voldoening schenken. Hij onderstreept dat de procedure, zowel voor de arbeidshoven en -rechtbanken als voor de sociale kamer van het Hof van Verbroeking zo eenvoudig, zo vlug en zo goedkoop mogelijk moet blijven.

a) Verdeling van de geschillen tussen de kamers.

Wat de verdeling van de geschillen tussen de kamers van de arbeidshoven en de -rechtbanken betreft, stelt de Nationale Arbeidsraad voor dat deze verdeling door de huishoudelijke reglementen van deze hoven en rechtbanken zou worden geregeld. Hij is inderdaad van oordeel, dat in deze aangelegenheid geen regels van wetgevende of reglementaire aard dienen ingevoerd, welke op het geheel van de arbeidshoven en -rechtbanken van het land toepasselijk zouden zijn, doch anderszins dat dit prerogatief niet alleen aan de voorzitters zou mogen gelaten worden.

De huishoudelijke reglementen kunnen :

- hetzij een onderscheid maken naargelang de categorie, waarin de werknemers, die bij het geschil betrokken zijn, vallen; daar waar men dit criterium aanvaardt, zou men het onderscheid tussen kamers voor arbeiders en kamers voor bedienden kunnen behouden en eventueel kamers kunnen oprichten voor het meester- en kaderpersoneel;
- hetzij een onderscheid maken naargelang de aard van de geschillen; dit zou de oprichting met zich brengen van gespecialiseerde kamers voor geschillen in verband met de uitvoering van de dienstcontracten, voor de betwistingen nopens de rechten en verplichtingen inzake maatschappelijke zekerheid, voor de geschillen tussen de ondernemingshoofden en de Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid, enz ...
- hetzij gespecialiseerde kamers oprichten per beroepssector (kamers voor mijnwerkers, voor havenarbeiders, enz ...) waar het noodzakelijk is.

b) De verzoening.

De Nationale Arbeidsraad heeft vastgesteld, dat de doeltreffendheid van de verzoeningsprocedure van de ene werkrechtbank tot de andere verschilt. Hij is evenwel van oordeel, dat de goede resultaten door sommige raden geboekt, pleiten voor het behoud van de verzoeningspoging.

Hij is van oordeel, dat elk geschil vóór een arbeidsrechtbank aanleiding moet geven tot een verzoeningspoging.

Hij is inderdaad van oordeel, dat de verzoening een factor van sociale vrede is en dat door het wegvallen van de gevallen, die op deze wijze worden geregeld, de arbeidsrechtbanken met des te meer zorg de meer ernstige geschillen kunnen berechten.

Krachtens de wet van 1926 zijn de verzoeningsbureaus van de werkrechtcrsraden samengesteld uit een werkrechtcr-werkgever en een werkrechtcr-arbeider of bedionde, bijgestaan door een griffier.

De afwezigheid van een juridisch bijzitter en over het algemeen van de voorzitter van de kamer, het gemis aan uitvoerbare kracht van de processen-verbaal van verzoening, alsmede het feit, dat de advocaten de partijen in het geheel niet mogen vertegenwoordigen, worden over het algemeen ingeroepen om de betrekkelijke ondoeltreffendheid van de verzoeningszittingen te verklaren.

De Nationale Arbeidsraad stelt voor aan dit euvel te verhelpen door aan de processen-verbaal der verzoening de rechtskracht van de minuten der beslissingen van de rechtbank te verlenen alsmede uitvoerbaarheid.

Hij stelt voor dat de partijen zouden gedagvaard worden door de griffier bij aangetekende brief, waarin nauwkeurig het object van het geschil wordt omschreven.

De verzoeningspoging zou gebeuren voor de voltallige vonniskamer, zotelende met gesloten deuren. Zo geen verzoening wordt bereikt, zou de eis bij doorwaardersexploot worden ingeleid. De Raad stelt daarenboven voor dat het neerleggen van de vraag tot verzoening ter griffie van de arbeidsrechtbank de verjaring zou stuiten en dat de datum van de verzoeningszitting zou beschouwd worden als datum waarop het geding werd ingeleid.

c) Bijstand en vertegenwoordiging van de rechtsonderhorigen.

De Raad is van oordeel dat de wet, houdende de procedureregelen vóór de arbeidsgerechten, moet bevestigen en nauwkeurig omschrijven dat de rechtsonderhorigen het recht hebben zich te laten bijstaan of te laten vertegenwoordigen niet alleen door een advocaat doch eveneens door gevolmachtigden van de organisaties van ondernemingshoofden en van werknemers, die vertegenwoordigd zijn in de Nationale Arbeidsraad of in de Nationale Paritaire Comités. Is eveneens toegelaten de hulp of vertegenwoordiging door gevolmachtigden van beheersorganismen zoals, inzake maatschappelijke zekerheid en arbeidsongevallen, afgevaardigden van parastatale instellingen of van erkende privé-organismen.